

Cái Ghế Đẩu

Ghế đẩu là loại ghế ngồi thông dụng ở quê tôi. Nhưng giờ hình như cái tên ghế đẩu đã bị xoá sổ. Chỉ còn trong ký ức của những người cỡ tuổi tôi trở về trước mà thôi. Ở quê, mỗi nhà đều có ít nhất là 2 bàn tròn nhiều nhất là 5_6 cái. Đi kèm bàn tròn phải có ghế đẩu đặt xung quanh bàn cho người nhà và khách khứa có chỗ ngồi trò chuyện trà nước. Ngoài ra bàn ghế còn dùng để bày mâm cúng kiến và dùng để họp mặt ăn uống.

Tất cả bàn ghế của từng nhà khi xưa đều bằng gỗ và đều được mượn đóng tại nhà. Gỗ đóng bàn ghế có khi là gỗ đẹp như thao lao, gỗ mít, gỗ mù u. Nhưng cũng có khi trong nhà có ván gì đóng ván nấy. Khi là gỗ cây xoài hay gỗ cây bàng, sấu riêng, chôm chôm, hoặc gỗ cưa từ thân cây dừa.

Sở dĩ bàn ghế ở nhà quê hay đóng tại nhà vì lúc đó ở Chợ Lách chưa có bán tiệm đồ mộc. Muốn mua tủ thờ hay bộ ghế salon phải lên Vĩnh Long hoặc xuống Mỹ Tho mới có bán. Hơn nữa vì nhà nhà có vườn đất người ta cũng hay trồng cây các loại. Tới cây già ít trái hoặc khi cần thì đốn cưa ván đóng đồ để xài thôi. Khi cưa ván xong thì mượn thợ mộc tới đóng theo ý thích.

Nói về chiếc ghế đẩu thì lớp già như tôi đều rành vì quá quen thuộc. Quen thuộc từ khi thơ ấu mới biết leo lên ghế đẩu thích thú ngồi chơi cho tới khi lớn ngồi ghế đẩu ăn cơm mỗi ngày rồi tới đi đám giỗ, đám cưới, đám hỏi trong xóm đều ngồi toàn bằng ghế đẩu. Chiếc ghế đẩu rinh lên vừa nhẹ tay không nặng lắm lại dễ cất. Khi muốn cất thì cứ chồng xếp chúng lên nhau hoặc úp hai mặt ghế vào nhau.

Vì ở quê nhà nào cũng có ghế đẩu nên mỗi khi nhà nhà có đám tiệc thì chủ nhà chỉ việc đi mượn ghế vài người hàng xóm là đủ xài cho một đám. Một thanh niên khoẻ mạnh một mình có thể rinh hai tay cả chục ghế đẩu. Và vì ghế đóng tương tự nhau nên chỉ việc dùng phấn trắng ghi tên chủ nhà dưới mặt ghế là khỏi lộn với ai cả.

Chiếc ghế đẩu với bốn chân đóng hơi bẹt ra chứ không thẳng góc như ghế đôn nên nó được đặt xài nơi bằng phẳng cũng tốt mà chỗ đất lỏm chỏm cũng được chỉ cần nhích qua nhích lại là vững. Ở nhà tôi ghế đẩu rất nhiều. Tôi nhớ ba tôi chất ở một góc phòng (sát phòng khách) những chồng ghế đẩu cao ngất ngưỡi. Mỗi lần ở nhà có đám cưới các chị, thì số ghế đẩu ở nhà ba tôi đóng đủ dùng khỏi phải mượn thêm. Và vì vậy nên trong xóm có đám cưới hỏi thì số ghế trong nhà cũng được ba tôi cho hàng xóm mượn thoải mái. Lỡ trong tiệc nhậu có oánh lộn oánh lạo phan nhau gãy ghế thì thất thoát thuộc về chủ sở hữu chứ ít khi vì cái ghế đẩu mà bắt đền.

Cả ly uống rượu và ly uống trà ở nhà tôi cũng bị hao hụt hoài là từ chỗ cho hàng xóm mượn đám. Vì sau mỗi đám người ta trả đồ đều bị thiếu do bể hoặc do lạc không tìm thấy. Má tôi thường tiếc nhưng không bao giờ tỏ thái độ khó chịu. Vì ba tôi thường nói mấy thứ đó một đời ta ba đời nó thôi bỏ đi. Vậy là má cho qua dù biết cứ mỗi lần cho mượn đồ thì thiệt thòi phần mình. Tôi biết má tôi cũng bực vì tiếc của. Bởi tánh má tôi xài đồ rất kỹ lưỡng.

Năm 1986 ba tôi dành nguyên khu đất sau nhà để nuôi ong mật. Số ghế đẩu được ba lấy ra để đỡ các thùng ong trong khi chờ đóng ghế cho thùng được vững. Số ghế đẩu dùng đặt thùng ong sau khi cất lại chỗ cũ cũng bị hư mặt nhiều do ẩm, do mưa nắng. Khi tới đám cưới tôi và em trai ghế đẩu vẫn còn xài đủ. Cho tới thời gian sau gỗ ghế đẩu bị hư hao nhiều do mọt và do bị hắt hủi bỏ ngoài trời không bảo quản tốt. Còn do ghế nhựa chiếm lĩnh thị trường. Mặt ghế nhựa to gấp rưỡi mặt ghế đẩu và cất cũng nhanh gọn lẹ, lại nhẹ hơn ghế đẩu rất nhiều.

Từ đó chiếc ghế đẩu không còn có mặt trong đám tiệc nữa vì người ta lựa chọn ghế nhựa tiện lợi hơn. Với lại thời buổi này nhà vườn cũng đâu còn những thân cây to để cưa gỗ lấy ván nữa. So với việc mua cây đem cưa ván rồi mượn thợ mộc thì chi phí tính ra cao hơn chiếc ghế nhựa rất nhiều. Càng ngày người ta càng hướng tới các dịch vụ cho thuê bàn ghế khi nhà có đám tiệc cho nhanh gọn lẹ lại đẹp nữa. Chỉ cần lo cày bừa kiếm tiền thôi.

Sự đời có xưa có nay, có cũ có mới. Cái cũ mất đi nhường chỗ cho cái mới lên ngôi là điều tất nhiên không có

gì lạ. Nhưng cũng bởi vì có cái cũ mới có cái mới nên những điều cũ kỹ luôn thành ký ức êm đềm không dễ phai. Nên trong tâm trí tôi hình ảnh chiếc ghế đầu cũng thành kỷ niệm thân yêu như chái bếp,hiên nhà lu nước, cầu mương...

Những hình ảnh thật thân quen của một thời tuổi nhỏ bên chị em tôi mà bây giờ các con tôi chắc gì biết cái ghế đầu hình thù ra sao chứ nói chi là ngồi lên nó.

Phạm Thu Thảo